

สารออกฤทธิ์

ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่และการควบคุม Control of NPS (New Psychoactive Substances)

จิรวัดน์ ศรีมงคลกุล

กองควบคุมวัตถุเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา เริ่มพบการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ (New Psychoactive Substances-NPS) อย่างแพร่หลายโดยเฉพาะประเทศในสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสารที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีแตกต่างจากยาเสพติดที่ถูกควบคุม ทำให้อยู่นอกเหนือการเป็นยาเสพติดตามกฎหมาย มีการโฆษณาค้าขายหลายช่องทาง โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตและมีหลายเว็บไซต์มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างละเอียดตั้งแต่สาร NPS ชนิดต่างๆ ไอ้อวดสรรพคุณซึ่งไม่เป็นความจริง บอกวิธีการเสพ เสนอขายในลักษณะของชื่อเรียกที่เป็นสิ่งของถูกกฎหมาย เช่น เกลืออาบน้ำ (Bath salts) ฐูปหอมน้ำหอมสมุนไพร เป็นต้น จูงใจให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นมีการรับรู้อย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เข้าใจว่าเป็นสารเสพติดทางเลือกใหม่ที่ไม่ผิดกฎหมาย มีความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายในการใช้ต่างๆ ที่อันตรายจากการเสพยา NPS ก่อให้เกิดผลเสียเช่นเดียวกับยาเสพติดที่ผิดกฎหมายและอาจเกิดอันตรายรุนแรงแบบไม่สามารถคาดการณ์ได้ การศึกษาถึงผลข้างเคียงหรือความเป็นพิษจากการใช้สาร NPS ในระยะสั้นหรือระยะยาวมีน้อยมากหรือไม่มีเลย ส่วนผสมสาร NPS ที่มีขายก็ไม่แน่นอน จึงเสี่ยงต่อการได้ยาเกินขนาดจนเป็นอันตรายถึงชีวิตได้⁽¹⁾ ในขณะที่หน่วยงานด้านควบคุมป้องกันยาเสพติดยังขาดความรู้ความเข้าใจและก้าวไม่ทันสถานการณ์กับสารเหล่านี้ ทำให้การแพร่ระบาดของ NPS ขยายตัวอย่างรวดเร็วและยากต่อการควบคุมป้องกัน

สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ (New Psychoactive Substances-NPS) คืออะไร⁽¹⁾

สำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ได้ให้ความหมายของ NPS ว่าหมายถึงสารหรือผลิตภัณฑ์ที่มีการนำมาใช้ในทางที่ผิด (Abuse) และยังมีได้ถูกควบคุม (Non-scheduled) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 (Single Convention on Narcotic Drugs 1961) และอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 (Convention on Psychotropic Substances 1971) ซึ่งการใช้ในทางที่ผิดก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อสาธารณสุขและสังคม

โดยทั่วไป NPS เป็นชื่อรวมที่หมายถึงสารสังเคราะห์ที่ออกแบบให้มีโครงสร้างทางเคมีใหม่ต่างจากโครงสร้างเดิมเพื่อให้อยู่นอกเหนือการควบคุมของกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด อย่างไรก็ตามยังคงมีฤทธิ์เลียนแบบหรือคล้ายยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ผิดกฎหมาย เช่น กัญชา โคเคน ยาไอซ์ ยาอี LSD นอกจากนี้ NPS ยังรวมทั้งพืชเสพติดเฉพาะท้องถิ่นอีกด้วย

สาร NPS ไม่จำเป็นต้องเป็นสารที่เพิ่งค้นพบใหม่หรือสังเคราะห์ได้ใหม่ตามชื่อ บางชนิดสังเคราะห์ได้มานานแล้ว แต่มีการใช้ในทางที่ผิดและยังไม่ถูกควบคุมตามอนุสัญญาฯ ทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว

ชื่อเรียกอื่นๆ ของ NPS เช่น Designer drugs, Legal highs, Herbal highs, Bath salts, Research chemicals, Laboratory reagents, Spice, Meowmeow เป็นต้น ทำให้เข้าใจผิดคิดว่าไม่ผิดกฎหมาย

ประเภทของ NPS และการควบคุม

UNODC ได้แบ่ง NPS เป็น 7 ประเภท⁽¹⁾ ดังนี้

1. Synthetic cannabinoids (กัญชาสังเคราะห์)

เป็นสารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์คล้ายสาร THC (delta-9-tetrahydrocannabinol) ในพืชกัญชาซึ่งสาร THC ถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 และเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ตาม พรบ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 โดยสาร THC มีฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาท ทั้งกระตุ้นประสาท กดประสาทและหลอนประสาทสูตรโครงสร้างทางเคมีของสารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้มีหลากหลายและแตกต่างจาก THC สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้ เช่น สาร AM-2201, JWH-018, JWH-073, HU-210, CP47, C497, AKB-48, APINACA เป็นต้น

จากการสำรวจของ UNODC ในปี พ.ศ. 2555 พบว่าสารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้ที่มีการนำมาใช้ในทางที่ผิดมากที่สุดคือสาร JWH-018 รองลงมาคือ JWH-073, JWH-250 และ JWH-081 ตามลำดับ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในกลุ่ม aminoalkylindoles

การใช้ในทางที่ผิด มีการใช้ Spice ซึ่งอยู่ในรูปของยาสูบสมุนไพรผสม (Herbal Incense Mixtures) ที่มีสาร JWH-018 หรือ JWH-073 เป็นส่วนประกอบชื่ออื่นๆ ที่เรียก เช่น K2, Kronic เป็นต้น มีการจำหน่ายหลายช่องทาง เช่น ทางอินเทอร์เน็ต บัมน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายยาสูบ และ Head Shops ที่ฉลากแสดงข้อความเสมือนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผิดกฎหมาย คือ มิได้ผลิตขึ้นเพื่อการบริโภค (Not for Human Consumption) ผู้เสพ Spice จะเกิดปัญหาสุขภาพหลายอย่าง เช่น ปัญหาโรคหลอดเลือดหัวใจ (Cardiovascular problems) โรคทางจิตประสาท มีรายงานการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ สารเมตาบอไลต์จาก Synthetic Cannabinoids เป็นสารก่อมะเร็งอีกด้วย

ภาพที่ 1 : กัญชาสังเคราะห์

2. Synthetic Cathinones (คาทีโนนสังเคราะห์)

เป็นสารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์คล้ายสาร Cathinone ในพืช Khat (Catha Edulis) ซึ่งเป็นพืชประจำถิ่นในประเทศโซมาเลีย เยเมน เคนยา และเอธิโอเปีย สาร Cathinone ถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 และเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ตาม พรบ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 โดย Cathinone มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทคล้ายสารในกลุ่ม Amphetamine ยาอีและโคเคน สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้ เช่น Mephedrone, Methylone, MDPV (3,4 methylenedioxy-pyrovalerone), 4-methylethcathinone (4-MEC) เป็นต้น การนำไปใช้ในทางที่ผิด พบการนำสาร Mephedrone, Methylone หรือ MDPV มาผสมกันในสัดส่วนที่ไม่แน่นอน มีลักษณะคล้ายผงเกลืออาบน้ำ นำมาจำหน่ายในชื่อ bath salt เป็นการตั้งชื่อเลียนแบบเกลืออาบน้ำทั่วไปซึ่งไม่มีส่วนผสมของสารเสพติดเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย ซึ่งแพร่ระบาดอย่างมากในสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรป ทำให้ผู้เสพมีพฤติกรรมรุนแรง เกิดอาการประสาทหลอน คลุ้มคลั่ง ขาดสติและหวาดระแวง

ภาพที่ 2 : คาทีโนนสังเคราะห์

3. Ketamine and Phencyclidine-type substances (ยาเค)

Ketamine และ Phencyclidine-PCP มีสูตรโครงสร้างทางเคมีและการออกฤทธิ์คล้ายกัน มีฤทธิ์ทำให้สลบ หลับ ไม่เคลื่อนไหว เป็นยาสลบนำหรือนำสลบทั้งในคนและสัตว์ โดยยา ketamine เป็นยาที่ใช้ในทางการแพทย์มานานมาก ขนาดยาต่ำมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาท แต่จะทำให้เกิดประสาทหลอนเมื่อขนาดยาสูงมากขึ้น ส่วน PCP เคยใช้เป็นยาสลบในทางการแพทย์ ปัจจุบันถูกยกเลิกแล้วจากปัญหาผลข้างเคียงรุนแรงที่ทำให้เกิดอาการประสาทหลอน ไม่สงบ และถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ของอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 และเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518) สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้เช่น Ketamine, Methoxetamine (MXE) เป็นต้น

การนำมาใช้ในทางที่ผิด พบการนำยา Ketamine ที่ใช้ในทางการแพทย์ซึ่งอยู่ในรูปแบบยาฉีด นำมาอบให้แห้งเป็นผง Ketamine และนำมาสูดดม (Snort) หรือสูบควัน (Smoke) เพื่อความสนุกสนาน ทำให้ผู้เสพเกิดอาการประสาทหลอนอย่างแรง เคลิบเคลิ้ม (Euphoria) คิดว่าตนเองมีอำนาจพิเศษ (Mystical) ความคิดสับสน การรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียงจะเปลี่ยนแปลงไป หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้เป็นโรคจิต และกลายเป็นคนวิกลจริตได้⁽²⁾

สาร Ketamine ยังไม่ถูกควบคุมในอนุสัญญาฯ แต่ประเทศไทยควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ของ พรบ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518

ภาพที่ 3 : ยาเค

4. Phenethylamines (เฟนเอทิลลามีน)

เป็นสารสังเคราะห์ที่เป็นอนุพันธ์ของ Phenethylamine มีสูตรโครงสร้างและการออกฤทธิ์คล้ายกับการเสพสารกระตุ้นระบบประสาทกลุ่ม Amphetamine และ MDMA โดย Amphetamine ถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 และ MDMA เป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 และจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ของ พรบ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

การใช้ในทางที่ผิด มีการใช้ Bromo-dragonFly ซึ่งได้จากการเปลี่ยนโครงสร้างทางเคมีไปเพียงเล็กน้อย ทำให้มีฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้เช่น 25B-NBOMe, 25C-NBOMe, 25I-NBOMe, 25H-NBOMe, PMMA (para-Methoxy-N-methylamphetamine), 2C-E เป็นต้น

ภาพที่ 4 : เฟนเอทิลลามีน

5. Piperazines (พิเพอราซีน)

เป็นสารสังเคราะห์ที่เป็นอนุพันธ์ของ Piperazine มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทคล้าย MDMA และสารกลุ่มแอมเฟตามีน ทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม (Euphoria) พบการใช้ในทางที่ผิดเพื่อความบันเทิงในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2552 ในลักษณะเป็น Party Pills หรือ Club drug โดยมีส่วนผสมของ Benzylpiperazine (BZP) และ TFMP (Trifluoromethylphenylpiperazine) สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้เช่น BZP, TFMP, mCPP เป็นต้น

ภาพที่ 5 : พิเพอราซีน และ Party Pills ตามลำดับ

6. Plant-based Substances (อัลคาลอยด์ที่พบในพืช)

เป็นพืชเสพติดที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท กดประสาท หรือหลอนประสาท ส่วนใหญ่เป็นพืชประจำถิ่นที่พบในบางภูมิภาค ซึ่งยังไม่ถูกควบคุมในอนุสัญญาฯ ทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่

- พืชกระท่อม (*Mitragynaspeciosa* Korth) เป็นพืชประจำถิ่นในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมื่อเคี้ยวใบจะได้สาร *Mitragynine* เป็นสารออกฤทธิ์สำคัญ ขนาดต่ำมีฤทธิ์กระตุ้นประสาทและกดประสาท เมื่อได้รับในขนาดสูง พืชกระท่อมจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

- พืช Khat (*Catha Edulis*) เป็นพืชพื้นเมืองในประเทศแถบแอฟริกาตะวันออกเฉียงเหนือ และคาบสมุทรอาหรับ เช่น โศมาเลีย เยเมน เคนยา เอธิโอเปีย เมื่อเคี้ยวใบจะได้ฤทธิ์กระตุ้นประสาทของ *Cathinone* และ *Cathine*

- พืชแซลเวีย ดิวินอรัม (*Salvia Divinorum*) เป็นพืชขึ้นในป่าแถบประเทศเม็กซิโก เมื่อเคี้ยวใบจะได้สาร *Salvinorin A* เป็นสารออกฤทธิ์สำคัญทำให้ประสาทหลอน

7. อื่นๆ เช่น

7.1 Aminoindanes เป็นสารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทเช่นเดียวกับ *Amphetamine* และ *MDMA* โดยออกฤทธิ์เพิ่มการปลดปล่อย *Serotonin* ทำให้ผู้เสพเกิด *Empathogenic* และ *Entactogenic* สารสังเคราะห์ในกลุ่มนี้ เช่น *2-AI*, *MDAI* (*5,6-methylenedioxy-2-aminoindane*)

7.2 Tryptamines เป็นสารสังเคราะห์ที่เป็นอนุพันธ์ของ *tryptamine* มีคุณสมบัติทำให้เกิดอาการประสาทหลอน ซึ่งมีโครงสร้างทางเคมีคล้ายสารสื่อประสาท *Serotonin* และ *Psilocybin* ซึ่งเป็นสารสำคัญในเห็ดขี้ควาย ซึ่งมีฤทธิ์หลอนประสาทสังเคราะห์ในกลุ่มนี้เช่น *5-MeO-DMT*, *5-MeO-DPT*, *Alpha-methyltryptamine (AMT)*

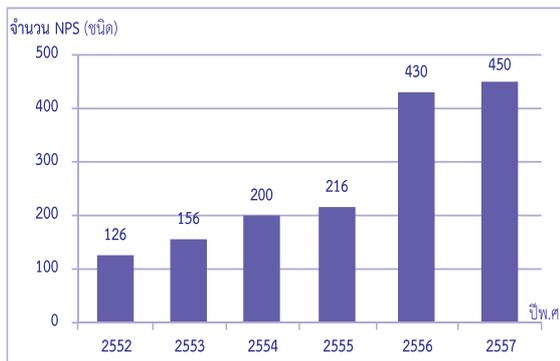

ภาพที่ 6 : พืชกระท่อม พืช Khat และ พืชแซลเวีย ดิวินอรัม ตามลำดับ

ชนิดของสาร NPS ที่มีรายงานการนำไปใช้ในทางที่ผิด

ในช่วงเวลาไม่กี่ปี ตลาด NPS เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มากทั้งในแง่ของชนิดและพื้นที่แพร่ระบาด จากฐานข้อมูลของ UNODC ภายใต้โครงการ SMART (The global Synthetics Monitoring : Analysis, Reporting and Trends Programme) ซึ่งประเทศต่างๆ ที่พบสาร NPS จะรายงานไปให้ Early Warning Advisory จากการรวบรวมวิเคราะห์พบว่า ชนิดของสาร NPS เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 257 ระหว่างปี 2552-2557 จากปี 2552 พบ 126 ชนิด เพิ่มขึ้นเป็น 450 ชนิดในปี 2557 ดังแสดงในภาพที่ 7 ประกอบด้วยสารกลุ่ม Synthetic Cannabinoids มากที่สุด ร้อยละ 39 รองลงมาคือ กลุ่ม Phenethylamines ร้อยละ 18 และกลุ่ม Synthetic Cathinones ร้อยละ 15 โดยในปี 2557 UNODC ได้รับรายงานจากประเทศต่างๆ รวมทั้งสิ้น 95 ประเทศ แสดงถึงการแพร่ระบาดของสาร NPS เข้าไปสู่หลายประเทศ อย่างมากแล้ว⁽³⁾ ซึ่งตัวเลขจำนวนชนิดและจำนวนประเทศดังกล่าวนี้ ในความเป็นจริงน่าจะสูงมากกว่านี้เพราะตัวเลขข้างต้นได้จากการรายงานเท่านั้น

ภาพที่ 7 จำนวนชนิดของ NPS ระหว่างปี 2552-2557

แหล่งข้อมูล UNODC, early warning advisory on NPS, 2014

ในปี พ.ศ. 2558 องค์การสหประชาชาติได้เพิ่มการควบคุมสาร NPS ใหม่ภายใต้อนุสัญญาฯ จำนวน 10 ชนิดมีผลให้ประเทศสมาชิกต่างๆ จะต้องดำเนินการจัดให้มีการควบคุมภายในประเทศต่อไป โดยต้องควบคุมให้อยู่ในระดับความเข้มงวดอย่างน้อยไม่น้อยกว่าของอนุสัญญาฯ ดังนี้⁽⁴⁻⁹⁾

1. สาร AH-7921 ถูกควบคุมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 มีผลตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม 2558 (ประเทศไทยได้ควบคุมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีผลตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2558)

2. สาร 25B-NBOMe, 25C-NBOMe และ 25I-NBOMe ถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ตามอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 มีผลตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2558 (ประเทศไทยได้ควบคุมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีผลตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2558 ซึ่งเป็นการควบคุมที่เข้มงวดกว่าการควบคุมตามอนุสัญญาฯ)

3. สาร AM-2201, JWH-018, BZP, MDPV, Mephedrone และ Methylone ถูกควบคุมเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ของอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 มีผลตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2558 (ประเทศไทยได้ควบคุมสาร AM-2201 และ JWH-018 เป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2558 และวันที่ 26 ธันวาคม 2556 ตามลำดับ และควบคุมสาร BZP, MDPV, Mephedrone และ Methylone เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดย BZP มีผลตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2555 ส่วน 3 ชนิดที่เหลือมีผลตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2556 ซึ่งเป็นการควบคุมที่เข้มงวดกว่าการควบคุมตามอนุสัญญาฯ)

สถานการณ์ NPS ในประเทศไทย⁽¹⁰⁾

ปัญหาด้วยยาเสพติดกลุ่ม NPS ในประเทศไทยนั้นไม่รุนแรงและไม่ซับซ้อนเหมือนในยุโรปและสหรัฐอเมริกา มีเพียงบางชนิดเท่านั้นที่เป็นปัญหามานาน ได้แก่ ยาเค (Ketamine) และกระท่อม ส่วนด้วยยา NPS ตัวอื่นๆ ที่พบมีบางชนิดถูกนำมาใช้ และมีปริมาณเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นด้วยยาที่เรียกว่า Party Pills พบในสถานบันเทิงบางแห่งในกรุงเทพฯ และปริมาณพล นอกจากด้วยยา กลุ่มนี้แล้วยังเคยพบสาร DMA (Dimethylamphetamine) ถูกนำมาใช้แทน ไอซ์ (Ice) ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ หลังจากที่มีรัฐบาล

ออกกฎหมายควบคุมสาร DMA แล้ว จึงไม่พบการนำมาใช้อีก จากการเฝ้าระวังติดตามมาตลอด ยังไม่มีรายงานการตรวจพบสาร NPS กลุ่มที่เป็นปัญหาในสหรัฐอเมริกาและยุโรป มีเพียงบางชนิดเท่านั้น ดังมีรายละเอียดของตัวยา ดังนี้

1. Dimethylamphetamine : DMA

นำมาขายในลักษณะเดียวกับไอซ์ เนื่องจากมีลักษณะกายภาพเป็นผลึกใส การออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทเหมือนไอซ์ (เมทแอมเฟตามีน) เริ่มมีพบการแพร่ระบาดของสารชนิดนี้ตั้งแต่ปี 2549 มีการจับและยึดสารโดเมทิลแอมเฟตามีน ในช่วงปี 2549-2558 จำนวน 4 คดี เป็นคดีเล็ก มีไว้เสพ 3 คดี คดีใหญ่ 1 คดี ของกลางหนัก 3 กิโลกรัม ส่วนใหญ่พบใน กรุงเทพฯ เขตราชเทวี เขตห้วยขวาง และเขตท่าข้าม การควบคุมในประเทศไทย หลังจากพบการแพร่ระบาด โดเมทิลแอมเฟตามีน จึงถูกประกาศเป็นยาเสพติดให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตั้งแต่ 26 ตุลาคม 2552

2. เบนซิลพิเพอราซีน Benzylpiperazine : BZP

พบยาเม็ดที่เรียกว่า Party Pills หรือ Club Drug ในสถานบันเทิง ในช่วงปี 2552-2553 ผสมกันเม็ดเดียวกัน พบในพื้นที่จังหวัดชลบุรี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ลักลอบขายทางอินเทอร์เน็ต ทั้งในรูปแบบเม็ด แคปซูล และผงละเอียด เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่น เพื่อให้เคลิบเคลิ้ม ม่วนคลายอารมณ์มีความสุข คล้ายยาอี (Ecstasy) จากการตรวจพิสูจน์พบสาร BZP และ TFMP (Trifluoromethylphenylpiperazine)

3. เมฟีดรอน (Mephedrone)

เป็นสารในกลุ่ม คาทีโนนสังเคราะห์ มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทคล้าย แอมเฟตามีน พบทั้งเป็นเม็ดและเป็นของเหลวในขวดสีชา ในปี 2557 พบการจับกุมดำเนินคดี จำนวน 1 คดี เป็นยาเม็ดสีน้ำตาล 13 เม็ด และ เม็ดยาสีเทา 9 เม็ด พบของกลาง 6.355 กรัม

4. เมทิลอน (Methylone)

เป็นสารที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท คล้ายคลึงกับยาอี (Ecstasy) เป็นอนุพันธ์ของ เป็น Designer Drug ในตระกูล Phenethylamine พบในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 ในพื้นที่ เขตห้วยขวาง เขตดินแดง และเขตบางรัก Methylone เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ลำดับที่ 45 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม

2556 และบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในปี 2556-2557 พบการดำเนินคดี จำนวน 3 คดี พบของกลางเป็นเม็ดยาสีม่วง ออกชมพู จำนวน 400 เม็ด จำนวน 1 คดี อีก 2 คดีเป็นผงยาสีขาว 1 ขวด และยาเม็ดสีขาวขุ่น จำนวน 50 เม็ด รวมของกลางหนัก 148.28 กรัม

5. เมทท็อกซีฟีนาไมน (Methoxyphenamine : OMMA)

เป็นอนุพันธ์หนึ่งของแอมเฟตามีน มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท จัดเป็น Designer Drug ชนิดหนึ่ง สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นยาขยายหลอดเลือดและให้ผลใกล้เคียงเหมือนสาร ซูโดอีเฟดรีน พบเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557 เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ การควบคุมในประเทศไทย : เมทท็อกซีฟีนาไมน (Methoxyphenamine) ยังไม่มีมาตรการควบคุมการใช้ในประเทศไทย

สรุปได้ว่า สถานการณ์ยาเสพติดโลกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีความซับซ้อนและแตกต่างจากปัญหายาเสพติดที่ผิดกฎหมายดั้งเดิมเป็นอย่างมาก มีสาร NPS ใหม่ ๆ เกิดขึ้นหลากหลายชนิด และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ ทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นได้ง่ายและรวดเร็ว การตรวจพิสูจน์เพื่อดำเนินคดีทำได้ยากขึ้น กฎหมายที่มีอยู่ก็ยังไม่สามารถเอาผิดได้อย่างทันทั่วถึง การออกกฎหมายทั้งในระดับระหว่างประเทศและระดับประเทศเพื่อการควบคุมให้เท่าทันกับสถานการณ์ จึงเป็นความท้าทายใหม่ที่ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือและหามาตรการพิเศษมาดำเนินการได้ต่อกับปัญหาดังกล่าว

บรรณานุกรม

1. "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อและประเภทยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 11). (2556)." ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 53 ง (วันที่ 29 เมษายน)
2. "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อและประเภทยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 10). (2555)." ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 56 ง (วันที่ 26 มีนาคม)
3. "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม). (2558)." ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนพิเศษ 321ง (วันที่ 3 ธันวาคม)

4. "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุงูซื้อและประเภท ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 17). (2558)." ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนพิเศษ 230 ง (วันที่ 25 กันยายน)
5. "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุงูซื้อและจัดแบ่งประเภท วัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม). (2556)." ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 189 ง (วันที่ 25 ธันวาคม)
6. วิเชษฐ พุทธิวิริยากร. (2558). New Psychoactive Substances (NPS) สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. Available from: <http://nctc.oncb.go.th> เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559.
7. Gahlinger PM. (2004). *Club drugs: MDMA, gamma-hydroxybutyrate (GHB), Rohypnol, and ketamine.* Am Fam Physician.;69(11):2619-26.
8. United Nations Office on Drugs and Crime. (2013). *The challenge of new psychoactive substances: A report from the Global SMART Programme.* United Nations Publication.
9. United Nations Office on Drugs and Crime. (2015). *World Drug Report 2015.* New York. United Nations;
10. UNODC Early Warning Advisory (EWA) on New Psychoactive Substances (NPS). November 2015 – *Commission on Narcotic Drugs decision on international control of NPS enters into force* เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559. สืบค้นจาก <https://www.unodc.org/LSS/Home/NPS>

